

TAHSİLAT İÇ GENELGESİ SERİ NO: 2009/2

Belge türü	İç Genelge
Kanun	AMME ALACAKLARININ TAHSİL USULÜ HAKKINDA KANUN

T.C.

MALİYE BAKANLIĞI

Gelir İdaresi Başkanlığı

Sayı : B.07.1.GİB.0.06.37/3760-7013

Konu:

TAHSİLAT İÇ GENELGESİ

SERİ NO:2009/2

..... VALİLİĞİNE

(Defterdarlık: Gelir Müdürlüğü)

.....VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞINA

(Mükellef Hizmetleri Grup Müdürlüğü)

Bilindiği üzere 5766 sayılı Kanunun 5 inci maddesiyle 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanuna eklenen "Yurt dışı çıkış tahdidi" başlıklı 36/A maddesinde "Devlete ait olup 213 sayılı Vergi Usul Kanunu ile 4458 sayılı Gümrük Kanunu kapsamına giren amme alacakları ile bunlara ait zam ve cezalarını ödeme emrinin tebliğ tarihini takip eden yedi gün içerisinde ödemeyen ya da bu Kanun hükümleri uyarınca hakkında bu alacaklar nedeniyle ihtiyati haciz kararı alınan amme borçlusunun yurt dışına çıkışı, alacaklı tahsil dairesinin talebi halinde ilgili makamlarca engellenir.

Yurt dışı çıkış tahdidi, yüzbin Yeni Türk Lirası ve üzerinde olan teminat altına alınmamış amme alacağı için uygulanır. Bakanlar Kurulu, bu tutarı on katına kadar artırmaya, yarısına kadar indirmeye ve yeniden kanuni tutarına getirmeye yetkilidir.

...

Amme borçlusuyla birlikte amme alacağının ödenmesinden sorumlu olan ve bu Kanuna göre amme borçlusu sayılan kişiler hakkında da bu maddede yer alan esaslara göre yurt dışı çıkış tahdidi uygulanır.

Bu maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir." hükmü yer almaktadır.

Maddenin Bakanlığımıza verdiği yetkiye istinaden konuya ilişkin usul ve esaslar 29.06.2008 tarih ve 26921 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Seri:A Sıra No:2 Tahsilat Genel Tebliği ile değişik Seri:A Sıra No:1 Tahsilat Genel Tebliğinde ayrıntılarıyla açıklanmıştır.

Buna göre, 6183 sayılı Kanunun 36/A maddesinde hüküm altına alınan yurt dışı çıkış tahdidi, anılan maddede belirtilen türden şu an için 100.000-TL ve üzerinde amme borcu olan ve ödeme emri tebliğine rağmen süresinde borcunu ödemeyen gerçek kişiler hakkında uyruğuna bakılmaksızın tatbik edilen bir yaptırımdır.

Amme borçlusu gerçek kişiler hakkında bu maddeye göre yurt dışı çıkış tahdidi tatbik edilebilmesi için, öncelikle ödeme emri tebliğ edilmiş olması ve bu tebligat üzerine borçlunun 7 gün içerisinde amme alacağını ödememiş veya kısmen ödeme yapmış olsa bile borcun 100.000-TL'nin altına düşmemiş olması gerekmektedir.

Tüzel kişilerin borçları nedeniyle ise, bu kişilikleri temsile yetkili bulunan kanuni temsilciler ya da amme borçlusuyla birlikte amme alacağının ödenmesinden sorumluluğu bulunan şirket ortakları hakkında takibe başlanılmak üzere sorumlu oldukları tutar için adlarına düzenlenen ödeme emirleri tebliğ edilmeden önce yurt dışı çıkış tahdidi tatbik edilmesi mümkün bulunmamaktadır. Bu kişilerin adlarına ödeme emri düzenlenmesi için de, borcun şirket tüzel kişiliğinden tahsil edilememesi veya tahsil edilemeyeceğinin anlaşılmış olması gerektiği tabiidir.

Öte yandan, 6183 sayılı Kanunun 13 üncü maddesinde 7 bent halinde gösterilen hallerden herhangi birinin mevcudiyeti halinde, hiç bir müddetle mukayyet olmaksızın borçlunun her türlü mal, hak ve alacaklarına amme alacağının tahsil güvenliğini sağlamak amacıyla ihtiyati haciz tatbik edilebilmektedir. Bu uygulamanın amacının amme alacağının tahsil güvenliğini sağlamak olduğu dikkate alındığında, ihtiyati haciz tatbik etmek için ödeme emri tebliğine gerek olmadığı açıktır. Ayrıca, hakkında ihtiyati haciz kararı alınmış amme borçlusunun, gerekli şartlar oluştuğu takdirde yurtdışına çıkışının da engellenmesi gerekmektedir. Kanuni temsilci, ortak gibi amme borçlusuyla birlikte amme alacağının ödenmesinden ikincil sorumluluğu olan şahıslar hakkında da ihtiyati haciz kararı alınmış ise, bu kişiler hakkında ödeme

emri tebliğ edilip edilmediğine bakılmaksızın yurt dışı çıkış tahdidi tatbik edilmesi gerekmektedir.

Ancak, Başkanlığımıza intikal eden olaylardan; gerek şahsi mükellefiyeti nedeniyle borcu bulunan, gerekse de kanuni temsilcilik ya da şirket ortaklığı sıfatları gibi ikincil sorumlulukları nedeniyle borcu bulunan kişilere yukarıda izah edildiği şekilde ödeme emri düzenlenerek tebliğ edilmeden (ihtiyati haciz uygulamaları hariç) yurtdışı çıkış tahdidi tatbiki yoluna gidildiği anlaşılmıştır.

Bu itibarla, mükelleflerin mağduriyetlerine ve ihtilaflara neden olunmaması açısından, amme borçluları hakkında 6183 sayılı Kanunun 36/A maddesine göre yurtdışı çıkış tahdidi tatbik edilmeden önce yukarıdaki açıklamalara göre hareket edilmesi hususunda gerekli özenin gösterilmesi icap etmektedir.

Bilgi edinilmesini ve bu konuda tüm teşkilatımıza gerekli duyurunun yapılmasını rica ederim.

Ayşe DİLBAY

Başkan a.

Gelir İdaresi Daire Başkanı

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026